

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 474

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 23 iunie 2017

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
156.	— Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale pentru aprobarea Ghidului solicitantului aferent măsurii IV.1 — Planuri de producție și comercializare din Programul operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020	2
500/910/802.	— Ordin al ministrului economiei, al ministrului finanțelor publice și al ministrului muncii și justiției sociale privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2017 pentru Societatea „Șantierul Naval 2 Mai” — S.A. Mangalia	3–5
579.	— Ordin al directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară pentru abrogarea unor dispoziții ale Ordinului directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 1.195/2016 privind aprobarea începerii lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor, pe sectoare cadastrale, în 9 unități administrativ-teritoriale din județul Neamț și nr. 1.198/2016 privind aprobarea începerii lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor, pe sectoare cadastrale, în 3 unități administrativ-teritoriale din județul Neamț	6
580.	— Ordin al directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară pentru abrogarea unor dispoziții ale Ordinului directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 1.165/2016 privind aprobarea începerii lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor, pe sectoare cadastrale, în 5 unități administrativ-teritoriale din județul Mehedinți și ale Ordinului directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 1.304/2016 privind aprobarea începerii lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor, pe sectoare cadastrale, în 2 unități administrativ-teritoriale din județul Mehedinți	6
1.669.	— Ordin al președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind abilitarea unor birouri vamale de a efectua formalități vamale cu produse strategice	7
	ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
	Decizia nr. 24 din 3 aprilie 2017 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	9–16

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

ORDIN

pentru aprobarea Ghidului solicitantului aferent măsurii IV.1 — Planuri de producție și comercializare din Programul operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020

Având în vedere Referatul de aprobare al Direcției generale pescuit —
Autoritatea de management pentru POPAM nr. 309.809 din 9.05.2017,
în baza prevederilor:

— Regulamentului (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al
Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul
european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune,
Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit
și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul
european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și
Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului
(CE) nr. 1.083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

— Regulamentului (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al
Consiliului privind Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare
a Regulamentelor (CE) nr. 2.328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1.198/2006 și
(CE) nr. 791/2007 ale Consiliului și a Regulamentului (UE) nr. 1.255/2011 al
Parlamentului European și al Consiliului;

— Regulamentului nr. 966/2012 privind normele financiare aplicabile bugetului
general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului nr. 1.605/2002 al Consiliului;

— Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2015 privind gestionarea
financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune,
politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene,
precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare
2014—2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din
domeniul garantării, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 56/2016;

— Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 816/2016 privind
aprobarea Listei detaliate a cheltuielilor eligibile pentru operațiunile finanțate,
inclusiv cheltuielile de personal ale Autorității de management, în cadrul
Programului operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020, cu
modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 9 alin. (5) și (6) din Hotărârea Guvernului
nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și
Dezvoltării Rurale, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea
Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru
Administrarea Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor, cu
modificările ulterioare, precum și ale art. 21 din Hotărârea Guvernului nr. 347/2016
privind stabilirea cadrului general de implementare a operațiunilor cofinanțate din
Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime prin Programul operațional
pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale emite prezentul ordin.

Art. 1. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se aprobă Ghidul
solicitantului aferent măsurii IV.1 — Planuri de producție și comercializare din
Programul operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020, prevăzut în
anexa*) care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Petre Daea

București, 18 mai 2017.
Nr. 156.

*) Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 474 bis, care se poate achiziționa
de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

MINISTERUL ECONOMIEI Nr. 500 din 24 mai 2017	MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE Nr. 910 din 20 iunie 2017	MINISTERUL MUNCII ȘI JUSTIȚIEI SOCIALE Nr. 802 din 9 iunie 2017
--	---	---

O R D I N

privind aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli pe anul 2017 pentru Societatea „Șantierul Naval 2 Mai” — S.A. Mangalia

Având în vedere prevederile art. 4 alin. (1) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 26/2013 privind întărirea disciplinei financiare la nivelul unor operatori economici la care statul sau unitățile administrativ-teritoriale sunt acționari unici ori majoritari sau dețin direct ori indirect o participație majoritară, aprobată cu completări prin Legea nr. 47/2014, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 10 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 27/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, cu modificările ulterioare, ale art. 10 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 34/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 17 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 12/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Justiției Sociale,

ministrul economiei, ministrul finanțelor publice și ministrul muncii și justiției sociale emit următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă bugetul de venituri și cheltuieli pe anul 2017 pentru Societatea „Șantierul Naval 2 Mai” — S.A. Mangalia prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul economiei,
Mihai Tudose

Ministrul finanțelor
publice,
Viorel Ștefan

p. Ministrul muncii
și justiției sociale,
**Adrian Marius
Rîndunică,**
secretar de stat

MINISTERUL ECONOMIEI
Societatea „Șantierul Naval 2 Mai” — S.A.
Mangalia, Str. Rozelor nr. 3
Cod unic de înregistrare: RO 2413593

**BUGETUL DE VENITURI ȘI CHELTUIELI
pe anul 2017**

		INDICATORI	Nr. rd.	Propuneri an curent 2017 -mii lei-
0	1	2	3	4
I.		VENITURI TOTALE (Rd.1=Rd.2+Rd.5+Rd.6)	1	22.234
	1	Venituri totale din exploatare, din care:	2	22.224
		a) subvenții, cf. prevederilor legale în vigoare	3	
		b) transferuri, cf. prevederilor legale în vigoare	4	
	2	Venituri financiare	5	10
	3	Venituri extraordinare	6	-
II		CHELTUIELI TOTALE (Rd.7=Rd.8+Rd.20+Rd.21)	7	21.812
	1	Cheltuieli de exploatare, din care:	8	21.812
		A. cheltuieli cu bunuri si servicii	9	20.098
		B. cheltuieli cu impozite, taxe si varsaminte asimilate	10	550
		C. cheltuieli cu personalul, din care:	11	699
	C0	Cheltuieli de natură salarială(Rd.13+Rd.14)	12	393
	C1	ch. cu salariile	13	341
	C2	bonusuri	14	52
	C3	alte cheltuieli cu personalul, din care:	15	20
		cheltuieli cu plati compensatorii aferente disponibilizarilor de personal	16	-
	C4	Cheltuieli aferente contractului de mandat si a altor organe de conducere si control, comisii si comitete	17	161
	C5	cheltuieli cu asigurările și protecția socială, fondurile speciale și alte obligații legale	18	125
	D.	alte cheltuieli de exploatare	19	465
	2	Cheltuieli financiare	20	-
	3	Cheltuieli extraordinare	21	-
III		REZULTATUL BRUT (profit/pierdere)	22	422
IV		IMPOZIT PE PROFIT	23	123
V		PROFITUL CONTABIL RĂMAS DUPĂ DEDUCEREA IMPOZITULUI PE PROFIT, din care:	24	299
	1	Rezerve legale	25	21
	2	Alte rezerve reprezentând facilități fiscale prevăzute de lege	26	
	3	Acoperirea pierderilor contabile din anii precedenți	27	
	4	Constituirea surselor proprii de finanțare pentru proiectele cofinanțate din împrumuturi externe, precum și pentru constituirea surselor necesare rambursării ratelor de capital, plății dobânzilor, comisioanelor și altor costuri aferente acestor împrumuturi	28	

*) Anexa este reprodusă în facsimil.

5	Alte repartizări prevăzute de lege	29	
6	Profitul contabil rămas după deducerea sumelor de la Rd. 25, 26, 27, 28, 29	30	278
7	Participarea salariaților la profit în limita a 10% din profitul net, dar nu mai mult de nivelul unui salariu de bază mediu lunar realizat la nivelul operatorului economic în exercițiul financiar de referință	31	22
8	Minimum 50% vărsăminte la bugetul de stat sau local în cazul regiilor autonome, ori dividende convenite acționarilor, în cazul societăților/ companiilor naționale și societăților cu capital integral sau majoritar de stat, din care:	32	150
	a) - dividende convenite bugetului de stat	33	140
	b) - dividende convenite bugetului local	33a	
	c) - dividende convenite altor acționari	34	10
9	Profitul nerepartizat pe destinațiile prevăzute la Rd.31 - Rd.32 se repartizează la alte rezerve și constituie sursă proprie de finanțare	35	128
VI	VENITURI DIN FONDURI EUROPENE	36	
VII	CHELTUIELI ELIGIBILE DIN FONDURI EUROPENE, din care	37	
	a) cheltuieli materiale	38	
	b) cheltuieli cu salariile	39	
	c) cheltuieli privind prestarile de servicii	40	
	d) cheltuieli cu reclama si publicitate	41	
	e) alte cheltuieli	42	
VIII	SURSE DE FINANȚARE A INVESTIȚIILOR, din care:	43	172
1	Alocații de la buget	44	
	alocații bugetare aferente plății angajamentelor din anii anteriori	45	
IX	CHELTUIELI PENTRU INVESTIȚII	46	172
X	DATE DE FUNDAMENTARE	47	
1	Nr. de personal prognozat la finele anului	48	8
2	Nr.mediu de salariați total	49	8
3	Castigul mediu lunar pe salariat (lei/persoană) determinat pe baza cheltuielilor de natură salarială *)	50	3.833
4	Castigul mediu lunar pe salariat determinat pe baza cheltuielilor cu salariile (lei/persoană) (Rd.13/Rd.49)/12*1000	51	3.552
5	Productivitatea muncii în unități valorice pe total personal mediu (mii lei/persoană) (Rd.2/Rd.49)	52	2.778
6	Productivitatea muncii în unități fizice pe total personal mediu (cantitate produse finite/ persoană)	53	
7	Cheltuieli totale la 1000 lei venituri totale (Rd.7/Rd.1)x1000	54	981
8	Plăți restante	55	
9	Creanțe restante	56	1.900

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE CADASTRU ȘI PUBLICITATE IMOBILIARĂ

ORDIN**pentru abrogarea unor dispoziții ale Ordinului directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 1.195/2016 privind aprobarea începerii lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor, pe sectoare cadastrale, în 9 unități administrativ-teritoriale din județul Neamț și nr. 1.198/2016 privind aprobarea începerii lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor, pe sectoare cadastrale, în 3 unități administrativ-teritoriale din județul Neamț**

În temeiul art. 3 alin. (13) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 15 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.288/2012, cu modificările și completările ulterioare,

directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară emite prezentul ordin.

Art. 1. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă:

a) pozițiile nr. 1, 2, 6, 8 și 9 din anexa nr. 1 și anexele nr. 2, 3, 7, 9 și 10 la Ordinul directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 1.195/2016 privind aprobarea începerii lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor, pe sectoare cadastrale, în 9 unități administrativ-teritoriale din județul Neamț, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 795 din 10 octombrie 2016;

b) pozițiile nr. 1 și 2 din anexa nr. 1 și anexele nr. 2 și 3 la Ordinul directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 1.198/2016 privind aprobarea începerii lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor, pe sectoare cadastrale, în 3 unități administrativ-teritoriale din județul Neamț, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 794 din 10 octombrie 2016.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară,
Radu Codruț Ștefănescu

București, 7 iunie 2017.
Nr. 579.

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE CADASTRU ȘI PUBLICITATE IMOBILIARĂ

ORDIN**pentru abrogarea unor dispoziții ale Ordinului directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 1.165/2016 privind aprobarea începerii lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor, pe sectoare cadastrale, în 5 unități administrativ-teritoriale din județul Mehedinți și ale Ordinului directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 1.304/2016 privind aprobarea începerii lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor, pe sectoare cadastrale, în 2 unități administrativ-teritoriale din județul Mehedinți**

În temeiul art. 3 alin. (13) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 15 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.288/2012, cu modificările și completările ulterioare,

directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară emite prezentul ordin.

Art. 1. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă:

a) pozițiile nr. 3 și 5 din anexa nr. 1 și anexele nr. 4 și 6 la Ordinul directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 1.165/2016 privind aprobarea începerii lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor, pe sectoare cadastrale, în 5 unități administrativ-teritoriale din județul Mehedinți, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 761 din 29 septembrie 2016;

b) poziția nr. 1 din anexa nr. 1 și anexa nr. 2 la Ordinul directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară nr. 1.304/2016 privind aprobarea începerii lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor, pe sectoare cadastrale, în 2 unități administrativ-teritoriale din județul Mehedinți, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 861 din 28 octombrie 2016.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară,
Radu Codruț Ștefănescu

București, 7 iunie 2017.
Nr. 580.

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE
 AGENȚIA NAȚIONALĂ DE ADMINISTRARE FISCALĂ

O R D I N

privind abilitarea unor birouri vamale de a efectua formalități vamale cu produse strategice

În temeiul prevederilor art. 11 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 520/2013 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere:

- Regulamentul (CE) nr. 428/2009 al Consiliului din 5 mai 2009 de instituire a unui regim comunitar pentru controlul exporturilor, transferului, serviciilor de intermediere și tranzitului de produse cu dublă utilizare, cu modificările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 158/1999 privind regimul de control al exporturilor, importurilor și altor operațiuni cu produse militare, republicată;
- Ordinul ministrului afacerilor externe nr. 1.309/2016 pentru aprobarea Listei cuprinzând produsele militare supuse regimului de control al exporturilor, importurilor și altor operațiuni;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 119/2010 privind regimul de control al operațiunilor cu produse cu dublă utilizare, aprobată cu modificări prin Legea nr. 197/2011, cu modificările ulterioare,

președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală emite următorul ordin:

Art. 1. — Birourile vamale prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin se abilitază să efectueze formalități vamale cu produse strategice.

Art. 2. — Direcțiile de specialitate și serviciile independente din aparatul propriu al Agenției Naționale de Administrare Fiscală — Direcția Generală a Vămirilor, direcțiile regionale vamale și birourile vamale vor duce la îndeplinire dispozițiile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I

Art. 4. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin, Ordinul vicepreședintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 9.710/2006 privind abilitarea unor birouri vamale de a efectua formalități vamale cu produse strategice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.057 din 30 decembrie 2006, cu modificările ulterioare, se abrogă.

Președintele Agenției Naționale de Administrare Fiscală,
Bogdan-Nicolae Stan

București, 6 iunie 2017.
 Nr. 1.669.

ANEXĂ

Lista birourilor vamale abilitate să efectueze operațiuni vamale cu produse strategice

Nr. crt.	Birouri vamale	Cod
1.	Biroul Vamal Ilfov	ROBU1200
2.	Biroul Vamal Otopeni Călători	ROBU1030
3.	Biroul Vamal Băneasa	ROBU1040
4.	Biroul Vamal Prahova	ROBU7100
5.	Biroul Vamal Dâmbovița	ROBU8600
6.	Biroul Vamal București	ROBU1400
7.	Biroul Vamal Alba	ROBV0300
8.	Biroul Vamal Brașov	ROBV0900

Nr. crt.	Birouri vamale	Cod
9.	Biroul Vamal Sibiu	ROBV7900
10.	Biroul Vamal Mureș	ROBV8800
11.	Biroul Vamal Cluj	ROCJ1800
12.	Biroul Vamal Halmeu	ROCJ4310
13.	Biroul Vamal Bihor	ROCJ6570
14.	Biroul Vamal Sighet	ROCJ8000
15.	Biroul Vamal Dolj	ROCR2100
16.	Biroul Vamal Gorj	ROCR8810
17.	Biroul Vamal Argeș	ROCR7000
18.	Biroul Vamal Porțile de Fier I	ROCR7270
19.	Biroul Vamal Vâlcea	ROCR7700
20.	Biroul Vamal Aeroport Mihail Kogălniceanu	ROCT5100
21.	Biroul Vamal Călărași	ROCT1710
22.	Biroul Vamal Constanța	ROCT1970
23.	Biroul Vamal Tulcea	ROCT8900
24.	Biroul Vamal Constanța Sud	ROCT1900
25.	Biroul Vamal Brăila	ROGL0700
26.	Biroul Vamal Vrancea	ROGL3600
27.	Biroul Vamal Galați	ROGL3800
28.	Biroul Vamal Giurgiuilești	ROGL3850
29.	Biroul Vamal Albița	ROIS0100
30.	Biroul Vamal Bacău	ROIS0600
31.	Biroul Vamal Iași	ROIS4650
32.	Biroul Vamal Sculeni	ROIS4990
33.	Biroul Vamal Siret	ROIS8200
34.	Biroul Vamal Suceava	ROIS8230
35.	Biroul Vamal Arad	ROTM0200
36.	Biroul Vamal Hunedoara	ROTM8100
37.	Biroul Vamal Jimbolia	ROTM5010
38.	Biroul Vamal Moravița	ROTM5510
39.	Biroul Vamal Timiș	ROTM8720
40.	Biroul Vamal Timișoara Aeroport	ROTM8730
41.	Biroul Vamal Mangalia	ROCT5400
42.	Biroul Vamal Oancea	ROGL3610
43.	Biroul Vamal Curtici	ROTM2300

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 24

din 3 aprilie 2017

Dosar nr. 4.013/1/2016

Judecător Iulia Cristina Tarcea	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Judecător Lavinia Curelea	— președintele delegat al Secției I civile
Judecător Eugenia Voicheci	— președintele Secției a II-a civile
Beatrice Ioana Nestor	— judecător la Secția I civilă
Paula C. Pantea	— judecător la Secția I civilă
Rodica Susanu	— judecător la Secția I civilă
Doina Popescu	— judecător la Secția I civilă
Aurelia Rusu	— judecător la Secția I civilă
Roxana Popa	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Mărioara Isailă	— judecător la Secția a II-a civilă
Ruxandra Monica Duță	— judecător la Secția a II-a civilă
Mirela Polițeanu	— judecător la Secția a II-a civilă

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept competent să judece sesizarea ce formează obiectul Dosarului nr. 4.013/1/2016 este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința este prezidată de doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă doamna Ileana Peligrad, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Călărași — Secția civilă în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: „în interpretarea dispozițiilor art. 1845 din Codul civil coroborat cu art. 1847 din Codul civil și art. 36 din Codul de procedură civilă, în cazul uzucapiunii pentru un imobil situat în intravilan neînscris în cartea funciară în cazul posesiei începute anterior intrării în vigoare a Codului civil, calitatea procesuală aparține unității administrativ-teritoriale pe a cărei rază se află situat imobilul.”

După prezentarea referatului cauzei de către magistratul-asistent, constatând că nu sunt chestiuni prealabile de discutat sau excepții de invocat, președintele completului, doamna judecător Iulia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, a constatat următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

1. Prin Încheierea din data de 6 decembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 5.186/202/2015, Tribunalul Călărași — Secția civilă a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în baza art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, prin care să dezlege următoarea chestiune de drept: „în interpretarea dispozițiilor art. 1845 din Codul civil de la 1864 coroborat cu art. 1847 din Codul civil de la 1864 și art. 36 din Codul de procedură civilă în cazul uzucapiunii pentru un imobil situat în intravilan neînscris în cartea funciară în cazul posesiei începute anterior intrării în vigoare a Codului civil, calitatea procesuală aparține unității administrativ-teritoriale pe a cărei rază se află situat imobilul.”

2. Cererea de pronunțare a hotărârii prealabile a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 12 decembrie 2016 cu nr. 4.013/1/2016.

II. Temeiul juridic al sesizării

3. Articolul 519 din Codul de procedură civilă stipulează următoarele:

„Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.”

III. Normele de drept intern care formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

4. Codul de procedură civilă

„Art. 36. — Calitatea procesuală rezultă din identitatea dintre părți și subiectele raportului juridic litigios, astfel cum acesta este dedus judecății. Existența sau inexistența drepturilor și a obligațiilor afirmate constituie o chestiune de fond.”

5. Codul civil de la 1864

„Art. 1845 — Statul, stabilimentele publice și comunale, în ceea ce privește domeniul lor privat, sunt supuse la aceleași prescripții ca particularii și, ca și aceștia, le pot opune. [...]

Art. 1847 — Ca să se poată prescrie, se cere o posesiune continuă, neîntreruptă, netulburată, publică și sub nume de proprietar...”

IV. Expunerea succintă a procesului

6. Prin acțiunea formulată la 1 octombrie 2015, reclamantul A a solicitat instanței — în contradictoriu cu pârâții unitatea administrativ-teritorială comuna B prin primar și C — să se constate că a dobândit dreptul de proprietate asupra unui imobil compus din 259 mp teren, situat în comuna B, prin efectul uzucapiunii imobiliare și joncțiunea posesiei sale cu cea a tatălui său C, arătând, în esență, că a cumpărat de la tatăl său

suprafața de 800 mp, dar, în fapt, ca și acesta, a posedat suprafața de 1.059 mp pașnic, și sub nume de proprietar, mai mult de 30 de ani.

7. În motivarea cererii, reclamantul a arătat că, în anul 1971, tatăl său, C, împreună cu mama sa, au cumpărat printr-un înscris autentic un imobil în suprafață de 800 mp și o construcție, prin moștenirea soției sale, în anul 1978, pârâtul C dobândind și cota de ½ din dreptul de proprietate ce îi aparținea acesteia, iar, prin Contractul autenticat cu nr. 4.161/12.11.2001 de Biroul Notarial Public D, a vândut integral același imobil către reclamant, imobilul fiind stăpânit pașnic de către părinții săi între anii 1971 și 1978 și de tatăl său între anii 1978 și 2001, limitele de hotar ale nemișcătorului nefiind niciodată modificate.

8. Totodată, reclamantul a susținut că, procedând la măsurarea terenului, a constatat că acesta are, în realitate, 1.059 mp, adică cu 259 mp mai mult decât în actul de proprietate, și a menționat că plătește impozite corespunzător suprafeței reale a imobilului și că terenul nu face parte din domeniul public al statului sau al Unității administrativ-teritoriale B.

9. Reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile art. 35 și 1049 din Codul de procedură civilă, respectiv art. 1837, 1846, 1847, 1860 și 1890 din Codul civil din 1864.

10. Judecătoria Călărași, prin Sentința civilă nr. 3.764/2015 pronunțată la data de 8 decembrie 2015, a admis excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâților, invocată din oficiu și, în consecință, a respins acțiunea ca fiind îndreptată împotriva unor persoane fără calitate procesuală pasivă.

11. Asupra excepției lipsei calității procesuale pasive a pârâtei Unitatea administrativ-teritorială comuna B s-a reținut că reclamantul nu a făcut nicio precizare și nu a depus nicio dovadă prin care să justifice calitatea procesuală pasivă a unității administrativ-teritoriale, respectiv că niciunul dintre înscrisurile depuse de reclamant nu identifică suprafața de 259 mp și nu atestă vreun drept de proprietate publică sau privată aparținând pârâtei asupra acestei suprafețe ori asupra imobilului în ansamblu, nefăcându-se dovada că pârâtul C ar fi deținut dreptul de proprietate legal stabilit pentru care se solicită constatarea intervenirii prescripției achizitive în favoarea reclamantului.

12. Instanța a avut în vedere faptul că uzucapiunea este un mod originar de dobândire a proprietății și, în același timp, o sancțiune civilă pentru proprietarul imobilului care nu a manifestat un timp îndelungat diligență, lăsând posibilitatea altor persoane să intre în posesia bunului. Prin efectul uzucapiunii, cel care a exercitat o posesie utilă asupra terenului pe o perioadă de timp prevăzută de lege dobândește dreptul de proprietate asupra imobilului, corelativ stingându-se dreptul fostului proprietar. În consecință, pentru a produce efectele prevăzute de lege, uzucapiunea trebuie invocată împotriva adevăratului proprietar.

13. Având în vedere dispozițiile art. 36 din Codul de procedură civilă („Calitatea procesuală rezultă din identitatea dintre părți și subiectele raportului juridic litigios, astfel cum acesta este dedus judecării”) și considerentele arătate anterior, instanța a constatat că, într-o acțiune având ca obiect constatarea dobândirii dreptului de proprietate prin uzucapiune, calitatea procesuală activă aparține persoanei care pretinde că a exercitat o posesie utilă pe perioada prescrisă de lege, calitatea procesuală pasivă aparține proprietarului bunului, iar sarcina probei calității procesuale pasive a pârâtului revine reclamantului conform art. 249 din Codul de procedură civilă.

14. În raport cu argumentele expuse la analiza situației de fapt, instanța a apreciat că, în cauză, nu s-a făcut dovada faptului că Unitatea administrativ-teritorială comuna B sau pârâtul C ar fi proprietari ai suprafeței de 259 mp,

neindividualizată, ce reprezintă diferență între suprafața din acte și suprafața măsurată a imobilului.

15. Față de cele arătate, având în vedere că reclamantului îi revenea obligația de a proba atât calitatea sa procesuală activă, cât și calitatea procesuală pasivă a pârâților, iar acesta nu a făcut dovada „calității de proprietar” și implicit a calității procesuale pasive a niciunuia dintre pârâți, instanța a admis excepția lipsei calității procesuale pasive pentru ambii pârâți și, pe cale de consecință, în temeiul art. 40 din Codul de procedură civilă a respins cererea ca introdusă împotriva unor persoane fără calitate procesuală pasivă. În privința pârâtului C s-a reținut că excepția este cu „atât mai întemeiată” cu cât reclamantul l-a chemat în judecată pe acesta în calitate de pârât, invocând joncțiunea posesiilor.

16. Împotriva sentinței anterior menționate, reclamantul a formulat apel, cale de atac ce a fost înregistrată pe rolul Tribunalului Călărași — Secția civilă.

17. Prin motivele de apel s-a solicitat desființarea sentinței pronunțate de instanța de fond și trimiterea cauzei spre rejudecare aceleiași instanțe, arătându-se următoarele:

18. Proba proprietății prin înscrisuri, din punct de vedere juridic, prezintă reale dificultăți, astfel că dovada certă a proprietății ar trebui făcută numai probând că cel care a înstrăinat reclamantului, respectiv C, avea calitatea de proprietar pentru întreaga suprafață de 1.059 mp, întrucât acesta ar fi dobândit la rândul său dreptul de proprietate asupra aceleiași suprafețe de la adevăratul proprietar, or, în această situație, proba ar avea un caracter absolut numai în condițiile în care reclamantul ar fi produs în fața instanței, pe lângă actul de vânzare-cumpărare prin care a dobândit întreaga suprafață de 800 mp, toate înscrisurile care să ateste că terenul ar fi avut în realitate o suprafață de 1.059 mp începând cu primul proprietar, însă o asemenea probă reprezintă, mai ales în privința terenurilor, o *probatio diabolica* pe care cel în cauză nu o poate administra.

19. De altfel, dacă ar fi existat un act cu privire la suprafața de 1.059 mp, tatăl reclamantului, C, ar fi vândut prin Actul autenticat cu nr. 4.161 din 12 noiembrie 2001 această suprafață, și nu suprafața de 800 mp.

20. Apelantul a mai arătat că este acceptat faptul că un proces în care o persoană cere să i se constate dreptul de proprietate prin efectul uzucapiunii trebuie să aibă loc în contradictoriu cu cel care are calitatea de proprietar al imobilului sau care ar fi avut calitatea de proprietar, dacă nu ar fi fost invocată uzucapiunea. În acest context, alături de proprietar, trebuie să aibă calitatea de pârât și persoana față de care s-a invocat joncțiunea posesiilor, deoarece hotărârea dată trebuie să îi fie opozabilă.

21. Referitor la calitatea procesuală pasivă a unității administrativ-teritoriale s-a arătat că, înainte de 1990, înstrăinarea imobilelor se făcea, în cele mai multe cazuri, prin înscrisuri sub semnătură privată, situație ce a generat, în prezent, introducerea pe rolul instanțelor de judecată a unui număr foarte mare de acțiuni prin care posesorii au solicitat constatarea dobândirii dreptului de proprietate prin efectul uzucapiunii.

22. Aceste acțiuni se introduc și se soluționează, de regulă, în contradictoriu cu foștii proprietari sau cu moștenitorii acestora, fiind însă și situații în care aceștia ori nu sunt cunoscuți ori sunt decedați, iar succesiunile lor nu au fost dezbătute, astfel încât nu se poate spune dacă au moștenitori. Din acest motiv, în practica instanțelor, s-a admis ca acțiunile prin care se solicită dobândirea dreptului de proprietate prin efectul uzucapiunii să fie introduse împotriva unităților administrative-teritoriale în raza cărora se află imobilul respectiv.

23. În speța dedusă judecării, singura entitate care ar putea contesta dreptul de proprietate al reclamantului asupra

suprafeței în discuție este unitatea administrativ-teritorială comuna B, avându-se în vedere și rațiuni de opozabilitate a hotărârii.

24. Mai mult, fiind vorba de o suprafață de 259 mp al cărei proprietar nu este cunoscut, în cauză reclamantul a apreciat ca fiind incidente dispozițiile art. 26 din Legea nr. 18/1991, în conformitate cu care terenurile situate în intravilanul unei localități, care au aparținut cooperativelor sau altor persoane care au decedat și care nu au moștenitori, trec în proprietatea comunei.

25. La termenul din 6 decembrie 2016, la solicitarea reclamantului A, în cadrul soluționării apelului, Tribunalul Călărași a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă, precum și suspendarea judecării până la pronunțarea hotărârii prealabile.

V. Motivele reținute de titularul sesizării care susțin admisibilitatea procedurii

26. În conformitate cu dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, instanța de trimitere a apreciat că sesizarea vizează norme de drept intern și este admisibilă pentru următoarele considerente:

a) Cauza în care se ridică chestiunea de drept ce se propune a fi dezlegată este pe rolul Tribunalului Călărași în ultimă instanță.

b) Propunerea de sesizare privește o chestiune de drept susceptibilă de interpretare diferită a normelor de drept intern care pot genera practică neunitară.

c) De lămurirea modului de interpretare a dispozițiilor art. 1845 din Codul civil de la 1864 coroborat cu art. 1847 din același act normativ coroborat cu art. 36 din Codul de procedură civilă depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât, între problema de drept ce face obiectul sesizării și soluționarea pe fond a cauzei, există un raport de dependență în sensul că hotărârea pe care o pronunță Înalta Curte de Casație și Justiție produce un efect concret asupra soluției din prezenta cauză.

d) Problema de drept enunțată este nouă în contextul Deciziei nr. 19 din 5 octombrie 2015 pronunțată în recurs în interesul legii de Înalta Curte de Casație și Justiție în Dosarul nr. 12/2015 și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 11 din 7 ianuarie 2016. Totodată prin consultarea jurisprudenței s-a constatat că, asupra problemei de drept, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă.

e) Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție consultate în data de 5 decembrie 2016.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată

27. Completul de judecată investit cu soluționarea apelului a reținut că dreptul de proprietate privată se poate dobândi prin uzucapiune nu numai când aparține particularilor, ci și atunci când titularul său este statul sau o comunitate locală. Concluzia se întemeiază pe dispozițiile art. 1845 din Codul civil din 1864 care statuează că „Statul, stabilimentele publice și comunale, în ceea ce privește domeniul lor privat, sunt supuse la aceleași prescripții ca particularii și, ca și aceștia, le pot opune”, iar, pe de altă parte, pe prevederile art. 44 alin. 2 fraza I din Constituția României în care se precizează că „Proprietatea privată este ocrotită și garantată în mod egal de lege indiferent de titular”.

28. Potrivit Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 19 din 5 octombrie 2015 pronunțată în recurs în interesul legii în Dosarul nr. 12/2015 și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 11 din 7 ianuarie 2016, procedura specială reglementată de prevederile art. 1.050—1.053 din Codul de procedură civilă nu este aplicabilă în privința posesiilor începute anterior intrării în vigoare a Codului civil, cum este și cea din speță.

29. Din considerentele deciziei rezultă că „Din prezentarea formelor diferite de uzucapiune reglementate de legislația

aplicabilă pe teritoriul țării noastre în decursul timpului rezultă că acestea sunt supuse unor condiții de fond diferite, ceea ce determină administrarea unui probatoriu specific și efectuarea de către judecător a unor verificări corespunzătoare, în raport cu forma de uzucapiune incidentă în cauză. În plus, hotărârea judecătorească are consecințe diferite, atât sub aspectul momentului dobândirii dreptului de proprietate, dar și din perspectiva efectelor înscrierii dreptului dobândit prin uzucapiune în cartea funciară. Chiar dacă dispozițiile tranzitorii ale art. 82 alin. (1) din Legea nr. 71/2011 se referă la modul de aplicare a normelor care vizează condițiile de fond ale uzucapiunii, nu trebuie omis faptul că normele de procedură reprezintă forma de valorificare în plan procesual a normelor de drept material. Or, dacă legea aplicabilă în ce privește condițiile și termenele uzucapiunii este cea de la data începerii posesiei, aceasta trebuie aplicată în întregime, nu numai parțial, deci și cu privire la efectele posesiunii”.

30. Așadar, în cazul în care posesia a început anterior intrării în vigoare a Codului civil, iar acțiunea este introdusă după intrarea în vigoare a Codului de procedură civilă, sub aspect material, sunt aplicabile normele de drept în vigoare la data începerii posesiei, iar, sub aspect procedural, se aplică dispozițiile generale și cele vizând procedura contencioasă din Codul de procedură civilă.

31. În Codul civil din 1864 sunt reglementate două tipuri de uzucapiune: uzucapiunea de 30 de ani (art. 1890) și uzucapiunea de 10 până la 20 de ani, numită și uzucapiunea prescurtată (art. 1895).

32. Cele două forme de uzucapiune presupun îndeplinirea unor condiții specifice, dintre care unele sunt comune (să existe o posesie utilă, posesia să fie exercitată neîntrerupt în tot timpul fixat de lege, iar îndeplinirea prescripției achizitive să fie invocată de posesor, fie pe cale de acțiune, fie pe cale de excepție), iar altele se cer a fi întrunite numai în cazul uzucapiunii de 10 până la 20 de ani (să existe un just titlu, iar posesorul să fie de bună-credință).

33. În mod unanim, atât practica judiciară, cât și jurisprudența recunosc caracterul retroactiv al uzucapiunii, în special în ceea ce privește dobândirea dreptului de proprietate de către posesor, respectiv stingerea acestui drept în ceea ce îl privește pe adevăratul proprietar.

34. Dobândirea de către posesor a dreptului exercitat asupra imobilului în cauză are loc nu de la data împlinirii termenului de prescripție, nici de la data pronunțării hotărârii judecătorești, ci retroactiv, din ziua începerii cursului prescripției achizitive, altfel spus, din momentul intrării efective în posesia bunului.

35. Sub aspect procedural, în ipoteza uzucapiunii reglementate de Codul civil din 1864, cererea de chemare în judecată vizează constatarea dreptului real dobândit în temeiul acesteia, acțiunea îmbrăcând forma cererii în constatare, hotărârea având efect declarativ (deoarece recunoaște dreptul de proprietate cu efect retroactiv, de la data începerii posesiei), ceea ce determină și administrarea unui probatoriu specific și efectuarea de către judecător a unor verificări corespunzătoare, în raport cu forma de uzucapiune incidentă în cauză.

36. Revenind la problema calității procesuale pasive s-a reținut și funcția probatorie a uzucapiunii. Astfel, în litigiile având ca obiect proprietatea, titularul trebuie să dovedească dreptul autorului său (adică al persoanei de la care deține lucrul), apoi dreptul autorului acestuia și așa mai departe. În alte cuvinte, revendicantul ar fi ținut să dovedească faptul că toți transmitătorii anteriori, din autor în autor, au avut calitatea de proprietari. Cu cât actele de transmitere sunt mai numeroase, cu atât sarcina probei este mai dificilă, adesea imposibilă (*probatio diabolica*). Or, grație uzucapiunii, întreaga misiune a stabilirii dreptului de proprietate se simplifică, întrucât este suficientă dovedirea unei posesii utile asupra unui imobil pe toată durata cerută pentru a uzucapa exercitată de către cel care se pretinde proprietar sau de către autorii săi.

37. Așadar, în cazul uzucapiunii reglementate de Codul civil din 1864, pentru imobile neînscrise în cartea funciară, aceasta conduce la dobândirea proprietății prin exercitarea posesiei utile, iar nu prin transmiterea dreptului de proprietate de la un proprietar către altul, ca în cazul actelor juridice. Ca atare, calitatea de proprietar a posesorului imobilului, anterior posesiei exercitate de uzucapant, rămâne irelevantă atunci când se analizează îndeplinirea, în persoana uzucapantului, a condițiilor legale de dobândire a dreptului de proprietate prin uzucapiune.

38. Se mai reține că, în virtutea prevederilor art. 36 din Codul de procedură civilă, calitatea procesuală pasivă trebuie justificată și în cazul cererii de față, însă aceasta semnifică nu dovedirea dreptului de proprietate al pârâtului, ci dovedirea împrejurării că pârâtul este cel care ar putea invoca drepturi asupra imobilului și ar putea contesta drepturile pretins dobândite de reclamant.

39. A interpreta în sens contrar ar însemna ca sarcina probei privitoare la calitatea procesuală pasivă a unității administrativ-teritoriale să fie adesea imposibilă.

40. Așadar, se conchide, invocând dobândirea proprietății prin uzucapiune, reclamantul nu are a proba existența vreunui titlu de proprietate aparținând comunei B, întrucât nu se invocă un mod de dobândire a proprietății pe cale de transmitere prin act juridic, ci un mod originar de dobândire a proprietății, reclamantul având sarcina doar să probeze că cererea de chemare în judecată se justifică a fi formulată în contradictoriu cu pârâta, întrucât, în raport cu circumstanțele cauzei, aceasta ar putea invoca vreun drept de proprietate asupra imobilului sau ar putea contesta dreptul de proprietate dobândit de reclamant prin uzucapiune, fiind relevante în acest sens prevederile Legii nr. 213/1998, dar și dispozițiile art. 18 și 26 din Legea nr. 18/1991.

VII. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

41. Părțile nu au formulat puncte de vedere cu privire la chestiunea de drept ce face obiectul prezentei sesizări, reclamantul apreciind doar ca fiind oportună sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

VIII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

42. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Adresa nr. 2.488/C/4529/III-5/2016 din 1 februarie 2017, a comunicat că, la nivelul Secției judiciare — Serviciul juridic civil, nu se verifică practica judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii în problema de drept care face obiectul sesizării Tribunalului Călărași.

43. Curțile de apel Alba Iulia, Bacău, Târgu Mureș și Oradea au învederat că nu au fost identificate hotărâri judecătorești pronunțate cu privire la această chestiune de drept și nu au exprimat niciun punct de vedere în sensul celor solicitate de Înalta Curte de Casație și Justiție.

44. Ca urmare a analizării punctelor de vedere și hotărârilor judecătorești înaintate de celelalte curți de apel s-au identificat următoarele orientări jurisprudențiale:

45. Într-o opinie s-a apreciat că, în cazul uzucapiunii pentru un imobil neînscris în cartea funciară, pentru o posesie începută anterior intrării în vigoare a Codului civil, calitatea procesuală pasivă aparține unității administrativ-teritoriale pe a cărei rază teritorială se află situat imobilul, în acest sens pronunțându-se Tribunalul Galați, Judecătoria Brăila, Judecătoria Făurei, Curtea de Apel Timișoara, Tribunalul Constanța, Tribunalul Tulcea, Judecătoria Slatina, Tribunalul Dolj, Judecătoria Craiova, Judecătoria Caracal, Judecătoria Corabia, Judecătoria Baia de Aramă, Judecătoria Drobeta-Turnu Severin, Judecătoria Strehaia, Tribunalul Călărași, Judecătoria Lehliu-Gară, Judecătoria Oltenița, Tribunalul Giurgiu, Judecătoria Giurgiu, Tribunalul Ialomița, Judecătoria Alexandria, Judecătoria Turnu Măgurele, Judecătoria Zimnicea, Judecătoria Bistrița,

Judecătoria Năsăud, Judecătoria Gherla, Judecătoria Turda, Judecătoria Zalău, Judecătoria Suceava (existând și opinie contrară), Tribunalul Botoșani, Tribunalul Suceava, Judecătoria Rădăuți, Judecătoria Botoșani, Judecătoria Săveni, Judecătoria Gura Humorului, Curtea de Apel Iași, Judecătoria Vaslui, Judecătoria Huși, Tribunalul Iași (existând și opinie contrară), Judecătoria Iași, Judecătoria Răducăneni, Judecătoria Hârlău, Judecătoria Brașov, Judecătoria Făgăraș, Judecătoria Rupea, Judecătoria Zărnești, Judecătoria Târgu Secuiesc, Judecătoria Întorsura Buzăului și Judecătoria Sectorului 5 București.

46. Nuanțând, alte instanțe au considerat că unitatea administrativ-teritorială are calitate procesuală pasivă doar atunci când nu poate fi identificată o persoană fizică sau juridică în măsură să pretindă un drept de proprietate asupra imobilului, în acest sens dispunând Judecătoria Galați, Curtea de Apel Ploiești, Tribunalul București, Judecătoria Bolintin-Vale, Tribunalul Ilfov, Tribunalul Teleorman, Judecătoria Roșiori de Vede, Judecătoria Videle, Judecătoria Năsăud.

47. Printr-o a treia categorie de hotărâri și puncte de vedere exprimate s-a învederat că nu se poate vorbi de existența unei reguli generale privitoare la calitatea procesuală pasivă care ar aparține, în toate cazurile, unității administrativ-teritoriale pe a cărei rază se află imobilul, aprecierea asupra acesteia urmând a fi efectuată de instanța de judecată, de la caz la caz, în funcție de circumstanțele concrete ale fiecărei spețe deduse judecării (Curtea de Apel Pitești și Curtea de Apel București).

48. Într-o altă opinie s-a considerat că, în astfel de litigii, unitatea administrativ-teritorială nu are calitate procesuală pasivă, care, nu poate reveni decât adevăratului proprietar al imobilului căruia reclamantul dorește să îi opună prescripția achizitivă, în acest sens pronunțându-se Tribunalul Olt, Judecătoria Suceava (existând și opinie contrară), Tribunalul Covasna și Tribunalul Ilfov. În susținerea acestui punct de vedere s-a arătat că, prin calitate procesuală pasivă, se desemnează identitatea dintre persoana care figurează în proces în calitate de pârât și subiectul pasiv al raportului juridic dedus judecării. Prin urmare, în materia drepturilor reale, cum este dreptul de proprietate, calitatea procesuală pasivă revine acelei persoane față de care reclamantul ar avea un interes serios și actual de a-și opune dreptul pe care îl invocă, respectiv acela care din punct de vedere juridic ar fi în măsură să îl conteste.

49. Această concluzie reiese din dubla funcționalitate a uzucapiunii, aceea de mod de dobândire a proprietății, dar și sancțiune pentru proprietarul nediligent care a permis ca imobilul său să fie stăpânit de o altă persoană pe tot timpul cerut de lege pentru a prescrie. Prin urmare, s-a reținut că, în litigiile întemeiate pe dispozițiile legale privind prescripția achizitivă, calitate procesuală poate avea numai persoana care din punct de vedere juridic, la momentul invocării uzucapiunii, are calitatea de proprietar de drept al imobilului.

50. Așadar, legitimarea procesuală pasivă presupune identitatea dintre persoana pârâtului și cel obligat în raportul juridic litigios, întrucât reclamantul este acela care declanșează procedura judiciară, acestuia îi revine obligația de a justifica atât calitatea sa procesuală, cât și calitatea procesuală a pârâtului. Această obligație își are temeiul în dispozițiile art. 112 pct. 3 și 4 din Codul de procedură civilă, care prevede că cererea de chemare în judecată trebuie să cuprindă, printre alte elemente, obiectul, precum și motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază cererea reclamantului. Prin indicarea pretenției sale, precum și a împrejurărilor de fapt și de drept pe care se bazează aceasta, reclamantul justifică îndreptățirea de a introduce cererea împotriva unui anumit pârât, responsabil de delăsarea bunului un timp îndelungat și crearea unei aparențe de proprietate în favoarea posesorului actual.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Curții Constituționale

52. Prin Decizia nr. 22/2016 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 947 din 24 noiembrie 2016), Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a stabilit că „dispozițiile art. 26 din Legea nr. 18/1991 au fost abrogate prin intrarea în vigoare a art. 1138 din Codul civil, în ceea ce privește regimul juridic al terenurilor din intravilanul localităților, rămase la dispoziția autorităților administrației publice locale de la persoanele care au decedat și/sau nu au moștenitori”.

53. Ambele norme, se arată, au același obiect, în sensul că vizează situația moștenirii vacante. Faptul că norma din Legea nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se referă doar la imobile determinate (terenurile din intravilanul localităților) în timp ce norma din Codul civil reprezintă reglementarea cu caracter general în materie, indiferent de natura bunurilor, nu contrazice această constatare, ci subliniază doar suprapunerea parțială a sferei de aplicare a legii generale și a celei speciale din perspectiva bunurilor al căror regim juridic este concomitent reglementat.

54. Efectul arătat se produce numai cu privire la moștenirile deschise după intrarea în vigoare a Codului civil, respectiv după 1 octombrie 2011, astfel cum prevede expres art. 55 din Legea nr. 71/2011.

55. Pentru moștenirile deschise anterior acestei date, art. 26 din Legea nr. 18/1991, republicată, în forma modificată prin Legea nr. 158/2010, continuă să își producă efectele, în virtutea principiului „*tempus regit actum*”, dat fiind că legea nouă nu se poate aplica retroactiv, după cum dispune art. 6 alin. 1 din Codul civil, iar Codul civil se aplică doar „actelor și faptelor încheiate sau, după caz, produse ori săvârșite după intrarea sa în vigoare, precum și situațiilor juridice născute după intrarea sa în vigoare”, conform cu art. 5 (1) din Legea nr. 71/2011, cu modificările și completările ulterioare, cu referire la art. 6 (5) din Codul civil.

56. Potrivit Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 19 din 5 octombrie 2015, pronunțată în recurs în interesul legii în Dosarul nr. 12/2015 și publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 11 din 7 ianuarie 2016, procedura specială reglementată de prevederile art. 1050—1053 din Codul de procedură civilă nu este aplicabilă în privința posesiilor începute anterior intrării în vigoare a Codului civil.

57. Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 57 din 15 ianuarie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 91 din 16 februarie 2009, a respins excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 1846 și 1847 din Codul civil și a art. 674 din Codul de procedură civilă.

58. Tot astfel, avându-se în vedere soluția propusă de judecătorii-raportori, la nivelul Înaltei Curți de Casație și Justiție, au fost identificate decizii privind condițiile de admisibilitate ale sesizărilor privind pronunțarea unor hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.¹

X. Raportul asupra chestiunii de drept

59. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a arătat că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile de dezlegare a unor chestiuni de drept.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

60. Prealabil analizei în fond a problemei de drept supuse dezbaterei, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept are a analiza dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, instituite de art. 519 din Codul de procedură civilă.

61. Potrivit dispozițiilor precizate, „dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

62. Din cuprinsul prevederilor legale enunțate se desprind condițiile de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții care trebuie să fie întrunite în mod cumulativ; în doctrină, ele au fost identificate după cum urmează:

- a) existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- b) instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță;
- c) cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;
- d) soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere;
- e) chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă;
- f) chestiunea de drept să nu facă obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

63. Primele trei condiții de admisibilitate sunt îndeplinite, întrucât Tribunalul Călărași, legal investit cu soluționarea unui apel, aflat în curs de judecată, urmează să pronunțe o hotărâre definitivă, potrivit art. 634 alin. 1 pct. 4 din Codul de procedură civilă.

64. Tot astfel, asupra „chestiunii de drept” în discuție, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat, aceasta nefăcând nici obiectul unui recurs în interesul legii, aflat în curs de soluționare.

65. Cât privește Decizia nr. 2.550 din 31 martie 2005, dată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția civilă și de proprietate intelectuală, în Dosarul nr. 9.682/2004, decizie invocată potrivit jurisprudenței selectate, în opiniile (minoritare) ale unor instanțe, este important de subliniat că aceasta nu prezintă relevanță asupra prezentei sesizări, întrucât vizează o altă ipoteză decât cea analizată, respectiv cea în care titularul dreptului de proprietate (în speță, persoana fizică chemată în judecată, în calitate de pârât) este cunoscut și ținut să suporte sancțiunea indirectă prevăzută de lege pentru faptul de a fi lăsat bunul imobil, timp îndelungat, în posesia unei alte persoane, permițându-i prin pasivitatea sa să se comporte ca un adevărat proprietar.

66. Revenind la condițiile de admisibilitate evidențiate, se rețin anumite neregularități de natură a contura neîndeplinirea a două dintre cerințele prevăzute de lege.

67. Prima dintre acestea se referă la noutatea chestiunii de drept cu rezolvarea de principiu a căreia Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată.

68. Astfel cum Înalta Curte de Casație și Justiție a decis în jurisprudența sa anterioară² în lipsa unei definiții a „noutății chestiunii de drept” și a unor criterii de determinare a acesteia, în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă, rămâne atributul instanței supreme, sesizată cu pronunțarea unei hotărâri prealabile, de a hotărî dacă problema de drept a cărei dezlegare se solicită este sau nu nouă.

¹ Decizia nr. 20 din 22 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 588 din 5 august 2015; Decizia nr. 31/2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 918 din 11 decembrie 2015, Decizia nr. 1 din 18 ianuarie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 223 din 25 martie 2016, Decizia nr. 16 din 23 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 779 din 5 octombrie 2016.

² Decizia nr. 1 din 17 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 283 din data de 17 aprilie 2014; Decizia nr. 3 din 14 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 16 iunie 2014; Decizia nr. 4 din 14 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 16 iunie 2014; Decizia nr. 6 din 23 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 691 din 22 septembrie 2014.

69. Pentru a verifica îndeplinirea criteriilor care susțin condiția noutății reluăm conținutul textelor de lege ce fac obiectul chestiunii de drept analizate, respectiv art. 1845 coroborat cu art. 1847 din Codul civil de la 1864 și art. 36 din Codul de procedură civilă:

70. „Art. 1845 — Statul, stabilimentele publice și comunale, în ceea ce privește domeniul lor privat, sunt supuse la aceleași prescripții ca particularii și, ca și aceștia, le pot opune.”

71. „Art. 1847 — Ca să se poată prescrie, se cere o posesiune continuă, neîntreruptă, netulburată, publică și sub nume de proprietar, după cum se explică în următoarele articole din Codul civil, respectiv art. 1853, 1854, 1863.”

72. Cum, în ipoteza analizată, posesia a început anterior intrării în vigoare a Codului civil, este relevant a aminti sub aspectul aplicabilității acestor texte, la speța dedusă judecării, dispozițiile Deciziei nr. 19 din 5 octombrie 2015, dată de Înalta Curte de Casație și Justiție în recurs în interesul legii (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 11 din 7 ianuarie 2016) care a statuat că, în aceste situații, nu este aplicabilă procedura specială reglementată de prevederile art. 1050—1053 din Codul de procedură civilă.

73. S-a reținut, în esență, prin decizia amintită că noua reglementare a abandonat efectul retroactiv al uzucapiunii, dreptul de proprietate nefiind dobândit de către posesor, decât din momentul înscrierii lui în cartea funciară.

74. Prevederile art. 1053 alin. (3) din Codul de procedură civilă nu reprezintă o simplă aplicație a principiului efectului constitutiv al înscrierii în materia uzucapiunii, ci reprezintă o normă specială, intrată în vigoare ulterior Codului civil, prin care legiuitorul a înțeles ca, în materie de uzucapiune, să modifice drastic regimul juridic al acestei instituții, sub aspectul momentului dobândirii dreptului de proprietate. În consecință, aplicabilitatea art. 1053 alin. (3) din Codul de procedură civilă în privința posesiilor începute după intrarea în vigoare a Codului civil nu poate fi înlăturată prin efectul art. 56 și 76 din Legea nr. 71/2011, în condițiile în care aceste prevederi legale sunt anterioare intrării în vigoare a Codului de procedură civilă și conțin norme tranzitorii care se referă în mod explicit și exclusiv la „dispozițiile Codului civil privitoare la dobândirea drepturilor reale imobiliare prin efectul înscrierii acestora în cartea funciară”, respectiv la „dispozițiile art. 876—915 din Codul civil privitoare la cazurile, condițiile, efectele și regimul înscrierilor în cartea funciară”.

75. Rezultă că, pentru toate cererile de uzucapiune soluționate după procedura specială prevăzută de Codul de procedură civilă [cu excepția celor la care se referă art. 82 alin. (2) din Legea nr. 71/2011], momentul dobândirii dreptului de proprietate este cel al înscrierii acestui drept în cartea funciară, în baza încheierii sau a hotărârii pronunțate asupra cererii de uzucapiune, după caz. Or, dacă procedura specială s-ar aplica și în cazul posesiilor începute anterior intrării în vigoare a Codului civil, s-ar ajunge la modificarea regimului juridic al formelor de uzucapiune respective, sub aspectul momentului dobândirii dreptului de proprietate, prin aplicarea retroactivă a unei noi reguli în această materie, ceea ce contravine principiului general potrivit căruia uzucapiunea se supune normelor juridice în vigoare la data la care posesorul a început să prescrie achizitiv.

76. Art. 36 din Codul de procedură civilă — Calitatea procesuală rezultă din identitatea dintre părți și subiectele raportului juridic litigios, astfel cum acesta este dedus judecării.

Existența sau inexistența drepturilor și a obligațiilor afirmate constituie o chestiune de fond.

77. Reglementarea acestei *legitimitatio ad causam* nu aduce nimic nou față de concepția Codului de procedură civilă de la 1865 potrivit căruia calitatea procesuală presupune existența unei identități între persoana reclamantului și persoana care este titular al dreptului în raportul juridic dedus judecării (calitate procesuală activă) și, pe de altă parte, existența unei identități între persoana pârâtului și cel obligat în cadrul aceluiași raport juridic (calitate procesuală pasivă).

78. Ca atare, raportul de drept procesual nu se poate lega valabil decât între subiectele dreptului ce rezultă din raportul de drept material dedus judecării, verificarea impunându-se a fi făcută nu numai în cererile prin care se tinde la realizarea dreptului, ci și în acțiunile în constatare, excepția lipsei de calitate procesuală fiind una de fond, peremptorie sau dirimantă, absolută.

79. Concepția a fost reconfirmată atât în doctrină, cât și în jurisprudența actuală de după 15 februarie 2013, intrarea în vigoare a Codului de procedură civilă.³

80. Verificând practica instanțelor de la nivelul întregii țări, în legătură cu problema de drept generată de aplicarea dispozițiilor legale mai sus evocate, se constată că există o jurisprudență consistentă, pronunțată în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1845 și art. 1847 din Codul civil de la 1864, atât în cauzele în care demersul judiciar a fost demarat sub imperiul Codului de procedură civilă de la 1865, dar și recent, potrivit noii reglementări, art. 36 din Codul de procedură civilă, chestiunea de drept supusă analizei nefiind nouă, ci una care transcende în timp, chiar dacă jurisprudența la care s-a făcut trimitere nu este unanimă.

81. În doctrină s-a exprimat opinia potrivit căreia sesizarea instanței supreme, în condițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, este justificată sub aspectul îndeplinirii elementului de noutate, atunci când problema de drept „nu a mai fost analizată în doctrină — în interpretarea unui act normativ mai vechi — ori decurge dintr-un act normativ intrat în vigoare recent, sau relativ recent, prin raportare la momentul sesizării. De asemenea, problema de drept poate fi considerată nouă, prin faptul că nu a mai fost dedusă judecării anterior”.⁴

82. Ca atare, s-a cristalizat opinia potrivit căreia noutatea unei chestiuni de drept poate fi generată nu numai de o reglementare recent intrată în vigoare, ci și de una veche, cu condiția însă ca instanța să fie chemată să se pronunțe asupra respectivei probleme de drept, pentru prima dată.

83. Or, caracterul de noutate se pierde, pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor, în urma unei interpretări adecvate, concretizată într-o practică judiciară constantă, astfel încât soluțiile jurisprudențiale izolate nu pot constitui temei declanșator al mecanismului pronunțării hotărârii prealabile.

84. Astfel, concluzia asupra existenței unei practici neunitare relevă necesitatea de a se apela la mecanismul recursului în interesul legii, iar nu de a sesiza instanța supremă pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile.

85. În cazul analizat, cerința noutății chestiunii de drept nu este îndeplinită întrucât, pe parcursul timpului, instanțele de judecată au pronunțat, în privința problemei de drept semnalate de către titularul sesizării, hotărâri definitive/irevocabile, practica judiciară fiind orientată, majoritar, către același gen de soluție.

³ A se vedea: Viorel Mihai Ciobanu/Marian Nicolae, coordonatori, ș.a. *Noul Cod de procedură civilă, comentat și adnotat*, vol. I, pag. 129—135, Editura Universul Juridic, București, 2013.

⁴ Mihalea Tăbârcă, *Drept procesual civil — Teoria generală*, vol. I, Editura Universul Juridic, București, 2013.

86. Din examenul jurisprudențial al hotărârilor selectate de curțile de apel rezultă că, în proporție considerabilă, opinia majoritară a instanțelor este în sensul că atât timp cât nu există alte persoane (fizice sau juridice) care să exhibe un titlu de proprietate asupra imobilului în legătură cu care s-a cerut a se constata intervenită prescripția achizitivă, se consideră că nemișcătorul aparține domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale, din raza imobilului, care are calitate procesuală pasivă.

87. Ca atare, în majoritatea spețelor examinate s-a decis că în condițiile în care nu poate fi identificată vreo persoană care să justifice existența unui drept de proprietate asupra terenului, calitatea procesuală pasivă este determinată de regimul juridic al imobilului, în aceleași condiții ca și atunci când proprietarul acestuia a decedat, fără moștenitori, iar succesiunea este vacantă.

88. Au fost invocate, în acest sens, prevederile art. 26 alin. (1) și art. 36 alin. (1) din Legea nr. 18/1991, republicată, care stabilesc în mod expres entitatea în patrimoniul căreia intră terenurile persoanelor decedate, fără moștenitori, precum și cele ale art. 4 din Legea nr. 213/1998, art. 477, art. 646 și art. 680 din Codul civil de la 1864, în virtutea cărora unitatea administrativ-teritorială este prezumată ca proprietară a tuturor bunurilor fără stăpân, care sunt de interes local, de pe raza sa teritorială.

89. S-a reținut că în această situație particulară a inexistenței unei persoane care să revendice drepturi asupra nemișcătorului, în calitate de proprietar sau de moștenitor al proprietarului inițial al terenului, a respinge acțiunea în constatarea uzucapiunii pe considerentul că unitatea administrativ-teritorială este lipsită de capacitate procesuală pasivă ar echivala cu lipsirea reclamantilor din astfel de cauze de orice posibilitate de valorificare a drepturilor lor, în situația în care, se arată, chiar Curtea Europeană a reținut existența unui drept protejat de Convenție, din situații de fapt, cu mare persistență în timp, de care legea leagă producerea unor efecte juridice.

90. Se constată, în egală măsură, că jurisprudența la care s-a făcut referire, deși majoritară, nu este unanimă, fiind pronunțate și hotărâri judecătorești prin care s-a statuat că, în materia uzucapiunii proprietar al imobilului, căruia reclamantul dorește să îi opună prescripția achizitivă, iar nu unității administrativ-teritoriale, în condițiile în care nu s-a făcut dovada că aceasta a abandonat terenul asupra căruia reclamantii au exercitat, timp de 30 de ani, o posesie utilă, continuă, publică și sub nume de proprietar.

91. În raport cu constatările mai sus expuse rezultă că problema de drept care face obiectul prezentei sesizări a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile a mai fost anterior dedusă judecății pe rolul instanțelor naționale, context în care existența unei practici cristalizate în timp a instanțelor, cât și orientarea majoritară a jurisprudenței spre o anumită interpretare a textelor analizate determină ca problema de drept examinată să își piardă caracterul de nouitate.

92. Ca atare, nu sunt îndeplinite criteriile care sunt de natură să caracterizeze nouitatea chestiunii supuse dezbaterii, ca și condiție a sesizării instanței supreme cu pronunțarea unei hotărâri prealabile.

93. Se mai reține, distinct de cele ce precedă, tot prin prisma condițiilor de admisibilitate ale art. 519 din Codul de procedură civilă, că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a fost sesizată cu o veritabilă chestiune de drept, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege, fie din cauză că acesta este

incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale sau s-ar pune problema că nu ar mai fi în vigoare.⁵

94. În doctrină s-a arătat că pentru a fi vorba de o problemă de drept reală trebuie ca norma de drept disputată să fie îndoielnică, imperfectă (lacunară) sau neclară.⁶

95. Ca atare, în sesizarea adresată Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile trebuie să fie identificată o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită și prezintă o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și a înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății.

96. Este important de subliniat că mecanismul procedural reglementat prin art. 519 din Codul de procedură civilă nu trebuie deturnat de la scopul firesc al prevenirii unei practici neunitare și utilizat pentru tranșarea, în concret, a aspectelor litigioase aflate pe rolul instanței de trimitere.

97. Tot astfel, interpretarea corectă a rolului dat de legiuitor acestui mecanism trebuie să conducă la evitarea transformării lui într-o procedură dilatorie ori în una care s-ar substitui recursului în interesul legii.

98. Or, în cazul analizat, titularul sesizării nu solicită interpretarea unor dispoziții legale care ar comporta o reală dificultate, respectiv dispozițiile art. 1845 și art. 1847 din Codul civil de la 1864, coroborate cu cele ale art. 36 din noul Cod de procedură civilă, aplicarea acestora la speța dedusă judecății impunând realizarea unei analize de conținut, raportat la situația concretă a imobilului ce face obiectul cauzei, în corelare cu prevederile cuprinse în art. 26 alin. (1) și art. 36 alin. (1) din Legea nr. 18/1991, republicată, art. 4, art. 5 alin. (2), art. 18 și art. 25 din Legea nr. 213/1998 și art. 477, art. 646 și art. 680 din Codul civil de la 1864.

99. Așa cum s-a arătat în cele ce precedă, soluționarea excepției referitoare la calitatea procesuală pasivă a celui căruia i se opune prescripția achizitivă este determinată de probele administrate în cauză, prin care instanța stabilește care este situația juridică a imobilului ce face obiectul litigiului dedus judecății, respectiv dacă proprietarul extratabular ori moștenitorii acestuia sunt cunoscuți ori ne aflăm în situația unui proprietar necunoscut, decedat, sau a unei succesiuni vacante, caz în care instanța astfel investită apreciază asupra aplicabilității dispozițiilor legale mai sus invocate.

100. De altfel, relaționarea acestor norme a fost expusă și în cuprinsul raționamentului judiciar realizat de titularul sesizării, ceea ce sprijină concluzia că nu este vorba de texte de lege apreciate ca lacunare ori controversate care să necesite interpretarea printr-o hotărâre prealabilă.

101. Ca atare, rămâne în atributul exclusiv al instanței de trimitere de a soluționa cauza cu judecata căreia a fost investită, aplicând în acest scop mecanismele de interpretare a actelor normative.

102. Or, asemenea operațiuni de interpretare și aplicare a textului de lege, la diferite circumstanțe ce caracterizează fiecare litigiu, nu pot fi atribuite completului constituit pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, ci revine instanței abilitate de lege „să spună dreptul” în cauza dedusă judecății.

103. În considerarea argumentelor expuse, Înalta Curte de Casație și Justiție apreciază că mecanismul de unificare a practicii judiciare reglementat de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă nu poate fi valorificat decât în scopul rezolvării de principiu a unei veritabile probleme de drept, astfel încât sesizarea nu este admisibilă.

⁵ Viorel Mihai Ciobanu, Marian Nicolae, coordonatori, ș.a., *Noul Cod de procedură civilă comentat și adnotat*, vol. I, pag. 1214, Editura Universul Juridic, București, 2013.

⁶ Marian Nicolae — *Dispoziții privind asigurarea unei practici judiciare unitare. Recursul în interesul legii; Sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept*, site www.inm-lex.ro.

Pentru aceste considerente, în temeiul art. 521 cu referire la art. 519 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Călărași — Secția civilă, în Dosarul nr. 5.186/202/2015, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „dacă, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1845 coroborat cu art. 1847 din Codul civil de la 1864 și art. 36 din Codul de procedură civilă, în cazul uzucapiunii pentru un imobil situat în intravilan, neînscris în cartea funciară, când posesia a început anterior intrării în vigoare a Codului civil, calitatea procesuală pasivă aparține unității administrativ-teritoriale pe a cărei rază se află situat imobilul.”

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 3 aprilie 2017.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

IULIA CRISTINA TARCEA

Magistrat-asistent,

Ileana Peligrad

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948493 055686